

INFORMACE O CHARTĚ 77

ročník dvacetý (1989) - č. 14

uzávěrka dne 11.7.1989

oooooooooooooooooooooooooooo

Dokument Charty 77/47/89 Buřme stateční jako František Stárek	2
48/89 Blahopřání kardinálu Tomáškovi k 90. narozeninám	3
49/89 Noví signatáři	4
50/89 o přípravě nové ústavy s vedoucí úlohou KSČ	4
51/89 k 200. výročí Deklarace práv člověka a občana	6
Příloha: Deklarace práv člověka a občana	8
Otevřený dopis účastníkům "Karavany míru" (MÍR CARAVANE)	9
Sdělení VONS č. 1036 (Jana Petrová podnášené propuštěna)	10
1037 (P. Kusert a J. Masáček odsouzeni)	11
1038 (Záseh na čes.-polských hranicích)	11
1039 (Rozsudek nad B. Rosendorfovou potvrzen)	11
1040 (Fr. Stárek a I. Vejtková odsouzeni)	12
Příloha: Závěrečná řeč Fr. Stárka	12
1041 (Záseh StB proti kolektivu mluvčích Charty 77)	13
1042 (Trestní stíhání proti S. Devátámu rozhodnuto)	13
1043 (Trestní stíhání Ladislava Nováka)	14
Několik vět	14
Volby v NDR	15
Dvě brožury o nezávislých skupinách	16
V samizdatu nově vyšlo...	16
Krátké správy	
Vykonstruované spojování údajné záhadnické činnosti s nezávislou skupinou	16
Setkání na čes.-polské hranici	18
Setkání zahraničních činitelů s nezávislými aktivisty	20
Mírové setkání v Budapešti	20
Ziský Petra Cibulky	20
Jan Placák píše předsednictvu vlády ČSSR	20
oooooooooooooooooooooooooooo	
Informace o Chartě 77 vydává nezávislá redakční skupina signatářů Charty 77	
Režisér Chremý, Podolí 2762, 276 01 Němice	
Pavla Paloušová, Na Kampě 8, 118 00 Praha 1	
Petr Uhlí, Anglická 8, 120 00 Praha 2	
oooooooooooooooooooooooooooo	
Informace o Chartě 77 vycházejí jednou za 14 dní. Jsou periodickou článkovinou, nezávislou jak na okální moci, tak i na Chartě 77. Gáce spolupracují s mluvčími Charty 77 a zveřejňují v plném rozsahu všechny dokumenty Charty 77 jakou k všechna sdělení VONS. Naklady na výrobu a distribuci jsou kryty s dobrovolných příspěvků a darcova i činniny. Signatáři a aktivní stoupenci Charty 77 v Československu se Infoch poskytuje podle technických možností, a to zdarma. V případě výroby a distribuce Infochu, které jsou nezávislé na naší redakci, jsou náklady na jeden výtisk i s poštovným 10 Kčs.	
Přetiskování či jiné přebírání textů zveřejněných Infoch je možné jen s uvedením pramene. Bez uvedení pramene je možno přebírat dokumenty Charty 77, sdělení VONS, patice, otevřené dopisy, fejetony, jakéž i texty, z jejichž charakteru či uvedení je zřejmé, že nebyly psány pro Infoch.	

Charta 77/47/89 Buďme státeční jako František Stárek V Praze 24.6.1989

Tento týden, od 26. do 30. června 1989, probíhá u okresního soudu v Žatci nad Oklicí hlavní líčení v trestní věci proti Františku Stárkovi a Ivě Vojtkové.

Obžaloba viní 30letého dělníka Františka Stárka z trestného činu pobuřování, jehož se měl dopustit vydáváním a roznáškováním časopisů *Vokno* a *Voknovice*. Iva Vojtková, dcera Františka Stárka, je obžalovaná z pomocí k tomuto trestnému činu.

Budou-li uznáni vinu, bude jim tresty odňati svobody od jednoho roku do pěti let a další vedlejší tresty.

František Stárek, signatář Charty 77 a člen kolektivu jejich mluvčích, je veřejný činový již od roku 1975. Vznik Charty 77 a podstavky nezávislého hnutí v Československu jsou úzce spjaty se solidaritou, projevovanou v létě 1976 a významnými hudebníky skupiny Plastik People a aktivisty kulturního undergroundu, k nimž patřil i František Stárek. V paralelním, tzv.-přeštickém procesu byl tehdy po několikanásobní vazbě odsouzen k podařenému trestu za organizování hudebního večera.

Od roku 1979 vydával František Stárek, v undergroundu známý pod přezdívkou Čuňas, nezávislý kulturní časopis *Vokno*. Byl na to opět uvězněn a ve vězení strávil tři a půl roku (1981-1984); poté byl ještě podroben potupnému tzv.-ochraňnému ohledu.

Po svém propuštění František Stárek vydávání *Vokna* obnovil. V roce 1987 k němu přibyl měsíčník *Voknovina*, přinášející aktuální informace o nezávislých kulturních akcích a represích proti nim. Oba časopisy vycházejí od loňského roku již s adresami vydavatelů, mezi nimiž je na prvním místě František Stárek. *Vokno* je stává významnou kulturní institucí, rozvíjející stále nová aktivity. Má svůj vlastní videomagazín, pořádá nezávislé umělecké výstavy na Štěleckém ostrově v Praze, vydává beletrie i odborná knihy, a hlavně - poskytuje všeestrannou pomoc při sebeorganizování mladých lidí po celé republice, při jejich pokusech o nezávislý kulturní a politický projev.

František Stárek věnuje této činnosti všechn svůj volný čas. Neacutředí se však výhradně na tzv.-kulturní underground: v publikaci činnosti i v pořádání kulturních akcí usiluje o otevřenosť a soudinnost a různými skupinami a proudy. Sám se zazazuje o pořádání tzv.-fór Charty 77, podílí se na práci Charty 77, spolupracuje s VONU, působí v Polako-čs.-solidaritě. Snadí se překonávat některý postoj, udržující se v undergroundu: staví se proti překvapivěmu izolacionismu tohoto prostředí, proti paušálnímu a povrchnímu odmítání 'establishmentu', proti výlučně generačnímu vidění světa. Hlavně usiluje - v duchu zásad Charty 77 - o právo na všechná působení všech nezávislých aktivit; sám je vždy nejprvní, kdo tuto zásadu veřejně vyutupování sami státečně uskutečňuje.

Tuto Stárkovu činnost a tuto jeho konceptu uznaly orgány státní moci na tak nebezpečnou, že se rozhodly *Vokno* znova zlikvidovat a Františka Stárka uvěznit. Od 23. února 1989 je ve vazbě v Hradci Králové.

Soudní proces, který právě probíhá, není proces s člověkem, který by svou činnost před státními orgány a tím i před veřejností utajoval, nýbrž jedná o předních aktivistů nezávislé kultury v nejšíříším smyslu toho slova, který si je vědom svých práv, garantovaných mezinárodními smluvami i helmskými ujednáními, a který podle těchto práv žije a jedná.

Ostat Františka Stárka může zmírnit solidarita nás všech, v Československu i v zahraničí. Orgánům státní moci však musíme nejen ukázat, že nám uvěznění Františka Stárka není lhůstejná, nýbrž i to, že se jíma nenachází sancovat a že v sobě najdeme alespoň částečnou státečnost, jde význam František Stárek. Tím se stane jeho uvěznění spelečensky nedokončené.

Tondá Hradílek
mluvčí Charty 77

Dana Němcová
mluvčí Charty 77

Šaša Vondrá
mluvčí Charty 77

Na vedení: IHF, FIDH, ICFM

Charta 77/48/89

V Praze 29.6.1989

Blaheopřání Františku kardinálu Tomáškovi k 90.výročí jeho narozeninám

Jednoum občanské iniciativy Charta 77 chceme blaheopřát člověku Františku Tomáškovi k jeho požehnanému věku 90 let a celému dílu jeho života.

Chceme také blaheopřát církevnímu kněžeti primasovi senáti království českého, arcibiskupovi pražskému a římskému kardinálovi Františku Tomáškovi za všechno, co v těchto dobách prosládování vykonal nejen pro záchrannu a znovuživení katolické církve v Československu, ale také pro obnovu jejího národního a ekumenického charakteru, a činíme tak z pozice lidí, kteří namnoz neuznávají církevní ani boží autoritu, kteří však hodují respektovat pravdivé svědoctví a osobní nasezení, ať už je nasezenou kdekoliv.

Konečně de třetice chceme blaheopřát a poděkovat našemu valnému spoluobčanovi ThDr. Františku Tomáškovi. Blaheopřát k tomu, že se stal i v celestopelečenském scénu neboženském smyslu jedním z velkých symbolů a autorit, které profilují cestu k novému lepšímu přítomí našich národních, a poděkovat za to, že se neváhal nastart nespravedlivě prosládovaných a angažovat se ve všemi lidských a občanských práv a svobod nedba je na mnohé předhůdky, které služebnici nespravedlivé moci vystupňovali až v nočurné a údržlivé štvanice, že takovéto konkrétní lidské a občanské angažmá je neaudukčitelné a jeho církevní úřadem.

Pane kardinále Tomášku!

Chceme vám vyjádřit svou hlubokou úctu a hlavně naději, že přes svůj pokročilý věk budete moci ještě dlouhá léta plnit svou nezaastupitelnou úlohu v československé společnosti. Klesané v našem společenství se za Vás modlí, ostatní Vám upřímně drží palce. Všichni společně pak stojíme při Vás.

Toná Hradílek
mluvčí Charty 77

Dana Němcová
mluvčí Charty 77

Sáša Vondra
mluvčí Charty 77

*

Charta 77/49/89

Noví signatáři

V Praze 30.6.1989

K prohlášení Charty 77 ze dne 1.1.1977 se v době mezi 1.dubnem a 30.červnem připojilo dalších 113 signatářů:

Robert Bekr, poštovní doručovatel
Jaroslav Beran, důchodce
Jaroslav Beran, svářec ČSD
Miloslav Beran, údržbář
Milan Beránek, výtvarník
Věra Beránková, důchodkyně
Lubomír Bolf, provozní chemik
Jaroslav Böhm, invalidní důchodce
Věra Brožková, v domácnosti
Milan Bubla, invalidní důchodce
Stanislav Bujuoch, důlní zaměstnáček
Petr Burian, herec
Jana Čadová, dělnice
Petr Čech, vrátný
David Čepička
Kamil H. Černý, vedoucí hosp.-správy
Marie Dočkalová, ak.malířka
Zdeněk Dvořák, technik
Ivan Fajfar, geolog
Jitka Fibrová, hostinská
Lenka Henzová, v domácnosti
Květa Hauková, důchodkyně
Miroslav Hojda, řidič
Karel Hewański, operátor
Milan Hörmann, frekvenční mechanik
Antonín Hradecký, dělník
Jiříšek Hradecký, dělník

Jaroslav Marek, horník
Jaroslav Mášo, čerpač
Ivan Mašek, programátor
Miroslav Matěcha, elektromontér
Ing.Zbyněk Nička, důlní technik
Jana Miklušková, čestňovatelka
Pavel Mildner, dělník
Vratislav Moravec, sazeč
Monika Nedráhalová, zdrav.sestra
Beris Netopil, dělník
Josef Nevyhoštěný, důchodce
Pavel Nováček, referent nákupu
Vítězslav Nováček, technik
Ladislav Novák, zásobovač
Ing.Miroslav Nyvit, čerpač
Vratislav Ondráček, tavič sýrů
Julie Pacholíková, technička
Petr Panák, topič
Jan Pánek, dělník
Karel Pecka, dělník
Alena Polanská, kuchařka
Radek Ponča, dělník
Robert Pospíchal, řidič
Martin Prochaska, geodet
Miloš Rudolf, elektrikář
Jiří Sys, elektrikář
Ing.František Řehánek, důchodce

Jiří Hradský, řidič	Vítězslav Sachr, prodevač
Milan Hruška, horník	Tonáš Souček, geodet
Vladimír Hučín, dělník	Ivan Stanek, opravář zem.-strojů
Pavel Hurt, dělník	Martin Starinský, spoj.manipulant
Věra Chaloupková	Aleš Středa, kapitán ČSPLO
Vladislav Chaloupka	Jarmila Svobodová, dělnice
Dušan Janáček, řidič	Kadim Ševčík, operátor
Michal Jung, dělník	ing.arch.Lumír Šimeček, designér
Simona Jungová, v domácnosti	Milan Šolc, dělník
Jana Kábrtová, ukladová dělnice	Ruth Šormová, v domácnosti
Pavel Kardoš, elektromechanik	Miroslav Šrámek, sedník
Jan Klement	Bára Štěpánová, herečka
Jaroslav Knobek, instalatér	Marek Štolba, topič
Lída Kočová, důchodkyně	Petr Toman, zámečník
František Kolář ml., dělník	Ondřej 'Růž' Teninger, etav.dělník
Roman Kelář, spojový manipulant	Tonáš Tvaroch, klavírista
Martin Kopecský, výchovatel	Petr Tvrdík, strojní mechanik
Jaroslav Koukal, topič	Ing.Polina Vaculíková, GŠC, věd.prac.
Jan Král, dělník	Jiří Vala, dělač
Jiří Kratochvíl	Jiří Váňa, chladírenský mechanik
Marie Kratochvílová	RNDr.Otakar Velinský, programátor
PhDr.Petr Kříž, učitel	Ludmila Vítková, dělnice
Veronika Křížková, v domácnosti	JUDr.Karel Vlk, právník
Jiří Kufner, dělník	Milan Vlk, dělník
Jaroslav Kuchyňa, učitel	Ing.Eva Vorlicková, matematik
Miroslav Lehký, programátor	Radek Zeman, vedoucí skladu
Ladislav Lála, důlní technik	Lubomír Zamazal, dělník
Petr Lívanek, řidič	Vojtěch Zonyga, řidič
Radoslav Málek, student	

Opravy a doplnění podpisových dokumentů:

V dokumentu č.1 je Miroslava Kolubová mylně uvedena jako Miroslava a naopak Miroslava Filipová mylně jako Miroslava.

V dokumentu č.5 je Miloslav Kayser mylně uveden jako Milan; ing.Štibic se jmeneuje Jaremir.

V dokumentu č.6 je Johna Bok mylně uveden jako Jan; J.Kotlás se jmeneuje Jan.

V dokumentu č.14 je Radomír Malý mylně uveden jako Jaremir a Peter Kerestür jako Petr Kerestür.

V dokumentu č.17 uvedená dr.A.Kavincová se jmeneje Anna.

V dokumentu 7/83 jsou smylem uvedeni Jaroslav Ondrák a Viktor Breth dvakrát, jako mladší a starší. Ve skutečnosti Jaroslav Ondrák st. a Viktor Breth st. signatáři nejsou.

V dokumentu 10/85 je Vladimír Kolínek mylně uveden jako Vladislav.

V dokumentu 26/86 je Daniel Schubert mylně uveden jako David.

V dokumentu 43/87 je Karel Korbel mylně uveden jako Karel.

V dokumentu 56/87 je Petr Pohořelský nesprávně uveden jako Pohořelecký.

Tonáš Hradílek
mluvčí Charty 77

Dana Němcová
mluvčí Charty 77

Sáša Vondra
mluvčí Charty 77

*

Charta 77(50)89 O přípravě nové ústavy a vedení díloze KSC

v Praze 10.7.1989

"Krástrojem ohrožení a často potlačení řady občanských práv je systém faktického podřízení všech institucí a organizací ve státě politickým direktivám aparátu vládnoucí strany a rozhodnutím mocensky vlivných jednotlivců. Ústava ČSSR a ostatní zákony a právní normy neupravují ani obsah a formu, ani tvorbu a aplikaci takových rozhodnutí, jsou převážně zakulisní,

často jen ústní, občanům všechno neznámá a jimi nekontrolovaná, přitom však rozhodujícím spůsobem ovlivňují činnost zákonnédních a výkonných orgánů státní správy, justice, odborových, zájmových i všech ostatních společenských organizací, jiných politických stran, podniků, závodů, ústavů, úřadů, škol i dalších zařízení, příčemž jejich příkazy mají přednost i před zákonem."

(ze Základního přehlídání Charzy 77 ze dne 1.1.1977)

Příprava nové ústavy je v souboru závažně, jimiž československá společnost prostě musí projít, krokem výjimečně významným.

Republika novou ústavu zdalehavě potřebuje, neboť dosavadní ústava je, alespoň ve svých důležitých partiích, spíše ideologickou fikcí než základním kamenem právního státu a zárukou rozvoje demokratické společnosti. Jiná, nepocházející důležitá partie, jako např. existence a působnost Ústavního soudu, nebyly ostatně doposud ani formálně realizovány.

Způsob přípravy nové ústavy však vzbuzuje důvodné podezření, že může být právním a základním krokem k nápravě poměrů, nýbrž pouhou poněkud modernizovanou kamufláží dosavadního stavu quo. Generální tajemník ÚV KSČ předložil veřejnosti ústavní konцепci, která úplně ignoruje nynější společenskou krizi a současné kategorickými postuláty, např. pokud jde o trv.vedoucí úlohu KSČ, předem odmítá zásadnější diskusi o principech nové ústavy.

Návrh ústavy připravuje komise KSČ a Národní fronty, podřízená předsednictvu ÚV KSČ. Odborná i laická veřejnost je o práci komise informována sporadicky a okrajově. O nejdůležitějších otázkách, zvláště pak o postavení KSČ a Národní fronty, diskutuje komise za zavřenými dveřmi.

O konečném znění ústavy se má konat všeobecná diskuse. Aby taková diskuse měla smysl, musí být už dnes, v době prací na návrhu ústavy, silněn blízce celé zařízení veřejnosti, včetně její oposiční či opouštěcí části. A aby taková diskuse a takovýto projev vůle lidu o podobě nové ústavy nedaly pouhý dekorativní charakter ve formě pečlivě vybraných kladných vyjádření v deuním tisku, je jiné třeba dát institucionalizovanou podobu. Navrhujeme, aby bylo o základních principech nové ústavy, zvláště o vedoucí úloze strany a o monopolu jediného, státem uznaného a vyžadovaného světového názoru uspořádáno referendum, jehož výsledky by byly pro tvůrce nové ústavy závazné, nebo aby bylo ve skutečně svobodných volbách vytvořeno minofádné Ústavodárné shromáždění, pověřené vypracováním nové ústavy.

I.

Pro požadavek zrušit systém faktického pedfízenci všech společenských i státních institucí a organizací direktivám aparátu komunistické strany hovoří nejen skutečnost, že jde o systém právě absurdní, neoprávněný, popírající základní lidská práva a předem torpédující možnost demokratického fungování společnosti. Hovoří pro něj i evidentní historická zkušenosť několika posledních desetiletí, během nichž tento systém prokázal naprostou impotenci své sebebrutálněji provozované moci a stal se základní příčinou hlubokého mravního, společenského, politického i hospodářského dředu. V neposlední řadě tento systém bezohledně devastuje přírodu a zdroje, činí životní prostředí neobvyatelným a horlivě inkasuje nekryté snění na újet budoucnosti, čímž v zájmu několikaletého prodloužení své moci ohrožuje samu existenci naší společnosti.

Existuje jen jediné východisko z vleké krize a bresicího úplného zhroucení: radikální obrat k důsledné demokracii. Jen tento obrat může uvolnit pole tvořivé energii jednotlivců i společnosti a otevřít cesty k trvalému celospolečenskému dialogu v duchovní, politické i ekonomické pluralitě, jež je nesbytnou podmínkou zdravého chodu a rozvoje společnosti.

II.

Systém nekontrolovaného a nekontrolovaného rozhodování aparátu komunistické strany je přímým důsledkem nároku této strany na totální vedoucí úlohu. Nečešký

monopol vznikl a je obhajován ve jménu tzv. vedoucí úlohy strany, což je právní fikce zakotvená v dosavadní ústavě. Právě tento nárok a tato fikce podkopávají samy základy právního státu i řádu a předem znemožňují vznik občanské společnosti. Nevyřazují z rozhodování jen občanskou společnost, nýbrž i řadové členy a funkcionáře komunistické strany a vlivu přednáší na neobyčejně omezený okruh lidí.

Ústavařské kodifikovaným základem státní moci je Národní fronta. Dosavadní ústava ČSSR ji definuje jako "politický výraz svazu pracujících sestávajícího venkovem vedený Komunistickou stranou Československou". Jíž sama definice prozraje te, co potvrzuje dějinou zkušenosť posledních čtyřiceti let: že Národní fronta není základem státní moci, nýbrž útvarem živících na okrají politického života, jednoho z sociálních pak ovládaných sekretariátů komunistické strany. Ačkoliv jsou svědky iniciativnějšího postoje nekterých složek Národní fronty, zvláště nekomunistických politických stran, počátek jejich zcela rovnoprávného postavení uvnitř Národní fronty dosud oficiálně nebyl. Nemile v tom, že jíž zcela logickém počátku, že obnovení občanské společnosti, pluralitního systému a právního státu je naprostě nevyhnutelně spojeno se zrušením ústavně kanonizované "vedoucí úlohy strany" a z ní odvozené svéraci kazuistiky Národní fronty. Tento systém, kodifikovaný ústavou, nejen vylučuje vznik nových politických stran a ty doposud existující drží v telenném područí strany komunistické, ale zmenšuje i nejelémentárnější způsoby sebeorganizace společnosti, neboť ani spolek holubářů či filiatelistů nesmí fungovat bez gajochaltujících násahů.

Je ostatně známo, že i KSČ si ve svých lepších chvílích uváděovala, že si svůj nárok na vedoucí úlohu ve společnosti musí zasloužit. V roce 1968 přijala postulát, že žádoucí strana, ba ani koalice stran, nesmí monopolizovat moc.

Současná společenská situace je jiná - charakterizují ji zcela nedemokratické posasy. Spíše, a jakým je nová ústava za zavřenými dveřmi připravována, v nás budí obavy, že tento předpis nejvyšší právní síly, který má platit dlehotou řadu let, bude ve skutečnosti jen pokusem o udržení stávajícího monopolu moci. Opět nemá být doceleno toho, co má ústava zaručovat, totiž vlády lidu, a to jednak prostřednictvím zástupců lidem zcela svobodně zvolených a jenž odpovědných, jednak přímo učastí lidí v právně zakotveném pluralitním politickém a společenském zřízení.

Náleží tedy nová ústava vakuetu znamenat radikální pozitivní krok, je třeba, aby výslovně zaručovala výše zmíněné demokratické principy. Nesmí obsahovat nic, co by umožňovalo dosavadní systém pouze modifikovat a zachovat jej tak ve zdánlivě přijatelnější podobě.

Tomáš Kradílek
mluvčí Charthy 77

Dana Němcová
mluvčí Charthy 77

Šárka Vondráčková
mluvčí Charthy 77

Na vědomí: ÚV KSČ - komise pro vypracování nové ústavy

*

Charter 77/51/89

V Praze 10.7.1989

K 200.výročí Deklarace práv člověka a občana

V roce 1789 vyhlásilo francouzské Národní shromáždění Deklaraci práv člověka a občana. Na přípravě tohoto dokumentu se v pracovních skupinách i jednotlivě podílela řada osobnosti různé duchovní orientace - republikáni, monarchisté, katolíci, protestanti, svobodní zednáři. Plurálita různých pojetí a náboževních východisek vyústila v text, který se stal majetkem lidstva, příslibem i výzvou. Deklarace stanovená i pro nás naději, že je možné, aby se různí lidé sjednotili na společných záסadách a řekli společné ano i na tváři v tvář problémů, které vyvstávají od chvíle, kdy se lidé sdružují v politickou společnost, a které, jak z deklarace vyrovnáváme, jsou v mnohem totéž s maléhavými otázkami dneška.

Deklarace ovšem tyto problémy nevyřešila a vyřešit nemohla. Jíž skutečnost, že některí z těch, kdo se podíleli na vytvoření deklarace, záhy skončili pod gilotinou nebo ve vězení a jimi zednáři hruševládě zabránit či se jí dokonce účastnili, svědčí o tom, že "zapomenutí práv člověka či pohrdání jimi", v nichž deklarace vidí "jediné příčiny veřejných následství je korupce vlád", ohrožuje lidskou společnost neučitelně a žádoucí deklarace teto nebezpečí neodstraní. Proto

přijímané jeji poselství jako výzvu, která se naznačuje svým smyslem jedině tehdy, když ji uposlechneme a naplníme svým konáciem. Veliká myšlenka "nezavazitelných a posvátných práv člověka" zástane nedoostíhajícího ideálu, nebude mít my sami cit své bližní a nespouštět k takové podobě společnosti, která by chránila křehkou lidskou svobodu a zranitelnou důstojnost člověka.

Deklarace práv člověka a občana, která sama nevnikla bez vlivu předchozích deklarací amerických a scátoprávní tradice anglické, se stala předlohou pro Všeobecnou deklaraci lidských práv OSN z r. 1948 i pozdějších mezinárodních paktů. Její vliv je patrný v dokumentech heilinského procesu. Ti, kdo usilují o zlidštění světa, v ní nacházejí oporu a inspiraci.

Trvalé platným odkazem deklarace je myšlenka, že "nezavazitelná a posvátná práva člověka" jsou "přirozené". Člověk je tedy nadán důstojnosti, která je tu dřív než jeho statut občana. Práva, jež mu přináší s titulu lidské bytosti, mu neudílí společnost či stát. Naopak, lidé se sdružují v politickou společnost proto, aby jejich základní nezávazatelná práva byly zachována a zajištěna.

Veliký důraz klade deklarace na zákony a zákonnosti. V jejím pojetí jsou zákonem dohodnutá srozumitelná pravidla, která platí stejně pro každého a na jejichž tvorbě se nahou, ne-li mají, podílet všichni občané k užitku všech. Zákony vymezují prostor svobody a zamezujují svévolii. Zákonodářství je záležitost veřejná, zákony jsou výrazem obecné vůle a stane-li se zákonem výraz nějakého partikulárního či skupinového zájmu, přestává být zákonem. Avšak ani lid či lidem pověřené zákonodárnou moc nemůže tvorit zákony libovolně. I zákonodářství musí být ustavivě pověřeno svým účelem, jinak je ochrana nezávazatelných práv člověka, jež jakémukoli zákonodářství předchází. Téměř nezávazatelnými právy rovněž deklarace svobodu vlastnictví (jak prozrazení přípravné materiály, deklarace pojíma vlastnictví mnohem širé než jenom jako vlastnictví hmotných statků: na prvním místě tu je dřívější vlastnická osoba, vlastních skutků, vlastní práce), bezpečí a odpor vůči útlačce.

Grášku, co očekává a nesní, co je legální a nelegální, odpovídá deklarace vyhlášení jednoduchého principu: zákonem je vše, co zákon nezahesluje, povinné je jen to, co zákon ukládá.

Deklarace zavádí politickou moc jakéhokoli posvátné nedoříkateľnosti a vystavuje ji permanentní občanské kritice. Občané nahou a mají konání mocenských orgánů, i těch nejvyšších včetně zákonodárných, poslňovat se smyslem politické instituce, kterým je ochrana práv člověka. Kritika politiky a posice morálky je nejen možná, nýbrž i užitečná a přispívá ke "štěstí všech".

Pojetí služebnáho poslézní politické moci a jejích orgánů platí i tam, kde se v deklaraci mluví o "veřejném pořádku", nad jehož dodržováním moc běží. Jednak musí být oběh pořadu vymezen zákonem, jednak platí, že veřejný pořádek paruuje to, co paruuje práva a svobody druhých. V jednom z přípravných návrhů textu deklarace je tato myšlenka vyjádřena avídat výrazně: "zatknot občana, který neporuší ústavní či společenské zákony, je stentát proti veřejnému pořádku" (André-Daniel Laffou de Labedat).

Deklarace vyjadřuje zkušenosť, že moc je snadno zneužitelná a následky takového zneužití katastrofální. Jeden z přípravných dokumentů připomíná, že největší ohrožení svobody nepochází od jednotlivých osudkovaných či zločelných občanů, nýbrž od správců moci. Největším alečincem je ten, kdo "obrací proti spoluobčanům zbraně nebo moc, jež mu byla svěřena", kdo "se opovedává převrátit v nástroj represe prostředky, jež mu byly propůjčeny pro společnou obranu" (abbé Emmanuel-Joseph Sieyès). Moc proto musí být podrobena běle a císelné kontrole. Vyhouzavatele úřadu moci mohou být podle zákona vystaveni přísným sankcím, kdykoli utíjí svěřené moci svévolně či v jiném než obecném zájmu. I nepřiměřená tvrdost moci oprávněně užítá je trestná. Veřejný činitel je odpovědný společnosti a musí se své činnosti svým spoluobčanům vydávat počet.

Jedním z nejcennějších práv je podle deklarace svobodná výnena myšlenek a informací. Ve stručné formulaci "každý občan může mluvit, psát a tisknout svobodně" je zahrnut i návrh "každý občan může svobodně vlastnit tiskárnu, jakouž i jiné nástroje písma" (Jean-Paul Rabat).

Deklarace práv člověka a občana nepopírá nerovnost v přirozeném vybavení lidí a také ji nedolá aruší. Aby však tato nerovnost nebyla ničivá, vyhlašuje deklarace rovnost práv a rovnost před zákonem, která, jak jeden z návrhů Pikká, "poskytuje slabému ochranu před podnikáním silného" (abbé Sieyes). Rovnost v právech chápe deklarace výslovně i jako rovnost přístupu k veřejným funkcím a úřadům. Jediným kritériem vhodnosti kandidáta jsou kvality jeho osobnosti.

Jane přesvědčení, že zásady obsažené v Deklaraci práv člověka a občana, a nichž ještě jenom některé připomněli, musí brát v úvahu každou společnost, která se chce uspořádat tak, aby v ní člověk mohl žít ve vzájemnosti s druhými život dle svých a spravedlivý. Zásady deklarace je nutno nově promýlet, korigovat, přizpůsobovat aktuálním podmínkám, doplňovat. Neleze je však popřít. I to je důvodem, proč připojujeme tento Deklarace práv člověka a občana jako součást tohoto dokumentu.

Tomas Hradilek
mluvčí Charty 77

Dana Hrácová
mluvčí Charty 77

Sáša Vondra
mluvčí Charty 77

Příloha: Deklarace práv člověka a občana
vyhlášená Národním shromážděním v zasedáních z 20., 21., 22., 23., 24., 25. srpna a 1. října 1789, přijatá francouzským králem dne 5. října 1789

Zástupci francouzského lidu, ustaveni v Národním shromáždění, považujíce nezáložnost, zapomenutí práv člověka či pohrdání jimi za jediné příčiny veřejných neštěstí a korupce vlády, rozhodli se předložit ve slavnostní deklaraci přirozené, nezniatelné a posvátné práva člověka. Nechť jin tato deklarace, trvale přístupná všem členům společenského celku ustavičně připomíná jejich práva a povinnosti, aby tak akty zákonodárce zocí, stejně jako akty moci výkonné, mohly být kdykoliv porovnány se smyslem každé politické instituce a tím na jednoduchých a nesopiratelných principech přispívaly vždy k zachování ústavy a ke štěstí všech.

Národní shromáždění proto uzavárá a vyhlašuje v přítomnosti a pod záštítou Nejvyšší bytočti tato práva člověka a občana:

I.

Lidé se rodí svobodní a sobě rovní v právech; společenské rozlišení může být založeno pouze na společném úsilku.

II.

Systém každého politického sdružení je zachování přirozených a nezadatelných práv člověka. Tato práva jsou: svoboda, vlastnictví, bezpečí a odpor vůči útlaku.

III.

Základ všé suverenity tkví svou podstatou v národe: žádný sbor ani žádný jedinec nemohou vykonávat pravomoci, které nevycházejí výslovně z něho.

IV.

Svoboda tkví v tom, že člověk může konat vše, co neškodí druhému. Výkon přirozených práv každého člověka nemá proto jiné omezení než ta, která zajistuje jiným členům společnosti používání těchto práv; tato omezení mohou být určena žádnou zákonem.

V.

Zákon nemá bránit jinému konání než temu, které škodí společnosti. Nic, co zákon nezakazuje, nemůže být zapovězeno a nikdo nemůže být nucen konat něco, co zákon nepřikazuje.

VI.

Zákon je vyjádřením obecné vůle: všichni občané mají právo osobně či prostřednictvím svých představitelů přispívat k jeho tvorbě; zákon musí být též pro všechny, ať chrání nebo trestá. Z pohledu zákona jsou si všichni občan rovní, mají stejný přístup ke všem hodnotám, sítím a veřejným zaměstnáním podle svých schopností, bez jiného rozlišení než rozlišení jejich ctností a nadání.

VII.

Nikdo nemůže být obviněn, zatčen ani vězněn, není-li to v případech vymezených zákonem a podle postupu předepsaného zákonem. Všichni, kdo se domáhají svévolných příkazů, vydávají je, vykonávají nebo nechají vykonávat, musejí být potrestáni; každý občan však, jestli předvolán či zadřazen na základě zákona, musí charitit usposobitnost; kdekoliv odpor, provádí je se.

VIII.

Zákon může stanovit pouze tratery zjevně a neobytně nutné; trestná může být každý pouze na základě zákona, jenž byl vyhlášen před spácháním delikta a jenž je uplatněn zákonem využitím.

IX.

Každý je považován za nevinného, dokud není prohlášen za provinileho. Je-li ustanovené na nutné jej zatknout, každá tvrdošť, jež není neobytná pro zajistění jeho osoby, musí být přísně postížena zákonem.

X.

Nikdo nemá být zaspokojeván pro své názory včetně náboženských, pokud jejich projevem nenarušuje veřejný pořádek stanovený zákonem.

XI.

Svobodné sdělování myšlenek a názorů je jedním z nejcennějších práv člověka; každý občan máže tedy mluvit, psát, tisknout svobodně; výjimkou jsou případy vymazané zákonem, který stanoví odpovědnost za zneužití této svobody.

XII.

Zajistění práv člověka a občana vyžaduje veřejnou moc: tato moc je tedy střízena pro výbodu všem a ne pro soukromý užitek těch, jimž je svobozena.

XIII.

Pro udržování veřejné moci a pro úhradu výše jmenované administrativy jsou nutné společné příspěvky; musí být rovnosravně rozděleny mezi všechny občany podle jejich možnosti.

XIV.

Všechni občané mají právo posoudit sami sebe protřednictvím svých zástupců nutnost veřejných příspěvků, svobodně a nini souhlasit, sledovat jejich užití a určovat daňový podíl, daňový základ a podmínky jejich vybíráni a termínování.

XV.

Společnost má právo požadovat od každého veřejného činitelce vyučitlení jeho činnosti.

XVI.

Společnost, která nezaručuje práva a která nezajišťuje oddělení moci, je nedostatečnou společností.

XVII.

Vlastnictví je posvátným a nesnižitelným právem. Proto ho nikdo nemůže být zneaven, pokud to není nutné ve veřejném zájmu; zjevná veřejná nutnost musí vžak být zjištěna zákonem využitím a podmínkou zhabení vlastnictví musí být spravedlivé oddělení, poskytované před využitím.

✓

Otevřený dopis českofinskému "Kazavany míru" (MIR CABAVANE)

Vášení přáteli,

A velkými sympaticemi jsme přijali projekt MIR CABAVANE a se zájmem sledujeme problém koto ojedinělé akce, v níž osem divadel z různých evropských zemí společně cestuje našim kontinentem a hraje svá nekonvenční představení divákům velkých evropských měst. Myšlenka této cesty, tvořící konkrétně činem posilit celosvětovou vztahnost a přispět tak k mezinárodnímu rozvoji kultury a veřejnosti různých evropských zemí, je nám velmi blízká, protože i náš občanský důl je souběžně s lidským založeným na respektu k lidským právům a na autentické spolupráci národů ve všech sférách života.

Já se rádi, že přijíždíte i do Československa a těšíme se na vaše představení. Zároveň však požádávame za svou povinnost připomenout vám, že se situace v naší zemi dosud lidí od situace v ostatních zemích, které jste navštívili, díl nevážíte. Domníváme se, že základní podmínkou míru mezi národy a mezi vládami je mír mezi jednotlivými společnostmi a mír mezi vládami a občany. A právě tato podmínka není dosud v Československu bohužel splňována, protože náš vláda, ačkoli oficiálně vyhlašuje právy opak, má k námka autentickým projevům veřejně vůle přeskrývat a mnohé z nich přímo potlačuje. Je to patrné i v oblasti, kdeždá je vám nejbližší, tedy kultura. Ta je v Československu stále ještě dnesna rozsáhlým systémem centralizovanou byrokratickou nadvlády. Byrokracie se snáší podřizovat

celou kulturu svým vlastním mocanským a ideologickým zájmem, manipulovat ji a poručňovat jí, omezovat v ní vše, co se tak či onak vyřazuje svou originalitou či nekonformností z pochmurného rámcu jejich představ o správné a správně losajální kultuře. Tím, že takto znásilňuje kulturu, útočí politická moc přímo na základní svobodu projevu a ubližuje celé společnosti, odnášejíc ji jeden z hlavních nástrojů jejího sebeuvědomění. Nedorozuměním způsobem vlády nad společností je tedy zasažena i kultura, v níž má diktát centra větší váhu než vše kulturních pracovníků. Proto u nás stále ještě neexistuje přirozená pluralita kulturních institucí, které jsou pořád centrálně řízeny a nuteny dodržovat různá tabu, a niniž samy většinou nesuchlasí; mnoho tvůrců má dodnes zakázanou činnost. Ale nejen to: tam, kde umělecká osobitost či kulturní iniciativnost dělá a zároveň ji překračuje horizont centrálních nároků, uchyluje se moc i dnes k přímé represi. Nedávno předčasně propuštění dramatika Václava Havla z vězení je sice vítaným ústupkem veřejnému mínění domácímu i zahraničnímu, nemělo by však komukoli vyvolávat iluzi, že je v Československu všechno v pořádku. Rení tomu tak. Ve vězení je například básník a teoretik umění Ivan Jirous proto, že šel solidarizoval s perzekuovanými a trpícími lidmi. Rovněž ve vězení čekají na soud Petr Cibulka za to, že po letech neúnavně popularizoval československou rockovou a folkovou hudbu, a František Stárek za to, že vydával nezávislý kulturní časopis Vokno. Na jaře byla za svou veřejnou činnost nepravedlivě, byť podmíněně odsouzena také česká herečka Viesta Chramostová, již téměř dvě desetiletí vypuštěna z předešlých divadelních scén. Dokonce ani vašemu projektu se perzekuční zásahy úplně nevyhnuly: herečka a insipientka Divadla na provázku Eva Vidlafová se vaří cesty neúčastní proto, že byla v době jejich příprav neoprávněně vězněna, a vůdčí osobnost téhož divadla Petr Galzík a vám rovněž nejede, protože mu státní orgány nevydaly cestovní pas. Naše vláda často a ráda mluví o jednotě evropského domu, ale zároveň toho, kdo chce tuto myšlenku promítat do praxe a řídit po evropském domě, namýká v jeho československém bytí.

Vášení přátelé, přejeme úspěch vašim vystoupením v Praze a nepochybujeme o něm, protože víme, jak velký je v naší společnosti hlad po všech nekonvenčních kulturních projevech. Zároveň se ale domníváme, že byste tento hlad přece jen plně neuspokojili, ba mnoho lidí dokonce zklesali, kdybyste se nechali vmanevrovat do role pouhé součásti oficiální propagandy, předstírající, že všechno je v naší zemi v pořádku, a kdybyste - ať už jakýmkoli způsobem - nedali v Praze najevo, že o neradostných poměrech v Československu víte.

V Praze 20. června 1989

Tomáš Hradilek, Dana Němcová a Saša Vendra - mluvčí Charity 77

Tomáš Dvořák, Jan Chudomel, Hana Harvanová, Ruth Šermová - Bezávislé mírové sdružení
Petr Piacák - České děti

Petr Payne, Luboš Rychvalský a Bára Štěpánová - Společnost za veselajší současnost

Sdělení Vybranu na obranu nepravedlivě stíhaných, který je č.s. ligou pro lidská práva a členem Mezinárodní federace pro lidská práva (FIDH)

Všechna sdělení VONS jsou zasílána Federálnímu shromáždění. Jména a adresy členů VONS jsou veřejnili ve sdělení č. 660.

Sdělení č. 1036 (Jana Petrová podmíněně propuštěna)

Okresní soud v Chomutově, jehož senátu předsedal JUDr. Zdeněk Jaroš, rozhodl ve veřejném zasedání dne 19. června 1989, že žádosti Jany Petrové o podmíněně propuštění z výkonu trestu odnětí svobody se vyhovuje. Zbytek trestu Jany Petrovové v krátké tří měsíců a sedmadvaceti dnů podmíněně odložil na zkušební dobu osmnácti měsíců. Prokurátor, který sám navrhl, aby soud žádosti vyhověl, se po vyhlášení usnesení vzdal práva stížnosti, takže rozhodnutí soudu nabyla právní moci. Jana Petrová byla po skončení veřejného zasedání v soudní budově, jehož se zúčastnilo asi deset jejích přátel, převezena do NVÚ Všechny u Chomutova, kde vykonávala trest, a ještě v dopoledních hodinách byla propuštěna na svobodu. Jana Petrová, dvaadvacetiletá aktivistka Nezávislého mírového sdružení, byla odsouzena v únoru

c.r. k devíti měsícům odnětí svobody za to, že se pokusila dne 16.ledna 1989 položit k noze sv.Václava na Václavském náměstí v Praze květiny k uctění památky Jana Palacha. (Viz naše sdělení č.894, 910, 940 a 972.)

V Praze 20.6.1989

*

Sdělení č.1037 (Pavel Kunert a Jiří Masáček odsouzeni)

Vojenský obvodový soud v Litoměřicích uznal v odročeném hlavním líčení konaném dne 14.6.1989 vojáky z povolání pprap.Pavla Kunerta, nar.11.4.1962, bytem Příčná 1304, Šetí n.o., a rtm.Jiřího Masáčka, nar.8.5.1968, bytem Pod Barvířkou, Praha 5, vinoucí spáchání trestného činu vyhýbání se výkonu vojenské služby a odsoudil je k nepočínáním trestu odnětí svobody, a to Pavla Kunerta na 6 měsíců a Jiřího Masáčka na 7 měsíců. Zároveň je odsoudil k trestu ztráty vojenské hodnosti. Oba zústávají ve vazbě, která na ně byla uvalena 19.4.1989 (viz sdělení č.1015). Sení nám známo, kda je rozsudek pravomocný. Pavel Kunert a Jiří Masáček byli hudebníky posádkové správy ve Slaném. Obžaloba je vinila, že vojenskou službu zapadávali mj. proto, že se účastnili akcí nezávislých skupin, např.manifestace 28.kvítna 1988 v Praze a soudušního líčení s Vlastou Chramostovou a Libuší Šilhánovou. Dále je vinila z toho, že se nedílčasnili dvou organizovaných školení marx-leninské přípravy v listopadu a prosinci 1988.

Na začátku tohoto roku podali oba žádečat o propuštění z armády, kterému nebylo vyhověno. Účelem postihu obou jmenovaných je preventivní potlačení takových postojů příslušníků ČSLA, které vyjadřuje nespokojenosť se současné oficiální politickou liníí.

Hlavní líčení v této věci bylo zahájeno již 8.6.1989. Od 16 hod. předchozího dne až do osmi hodin do rána byl v Jablonci n.Nisou zadržován orgány StB mluvčí Klubu právní podpory Roman Rákosník. Celou noc byl nucen prosadit na chodbě oddělení VB, a to jen proto, aby se namohl zúčastnit hlavního líčení v Litoměřicích. O zadržování R.Rákosníka nebyl zapsán žádný protokol. Na případ P.Kunerta a J.Masáčka upozornil veřejnost právě KPP.

V Praze 30.6.1989

*

Sdělení č.1038 (Zásah na čs.-polských hraničích)

Aktivistka Polsko-čs.solidarity a spoluvedavatel jejího bulletimu Miroslav Jesiňáški z Vratislaví cestoval dne 15.6.1989 vlakem z Prahy do Polska. Nei po hraničními stanicemi Lichkov a Miedzilesie byl ve vlaku krátece po 22.hodině podroben osobní prohlídce, při níž mu byly odňaty dva české samizdatové časopisy. V polské stanici Miedzilesie byly orgány čs. StB vynesen z vlaku a převážen přes polské území na hraniční přechod Kudowa Zdrój - Ráched. Tam byl převezen do Hradce Králové, kde mu orgány StB vyslovily podezření z přečinu proti zájmu socialistické společnosti v oblasti styku s cizinou (§5 zákona o přečinech, podle něhož by mohl být postílen trestem odnětí svobody do šesti měsíců a peněžitým trestem do 5000 Kčs). Druhý den ráno byl M.Jesiňáški depražen k okresnímu prokurátorovi v Šetí u.Orlické s návrhem na vzeti do vazby. Když prokurátor tento návrh zamítl, odvezli pracovníci čs. StB 16.6. v odpoledních hodinách M.Jesiňáškého na hraniční přechod a dovolili mu odcestovat do Polska.

Tento zásah proti aktivistovi Polsko-čs.solidarity představuje, jako všechny ostatní námi sledované případy, porušení a zneužití platných čs.zákonů. Navíc je však celý použitý postup, tj.faktický únos polského občana z polského území a převoz přes mnoho desítek kilometrů polského území orgány čs. StB hrubou utržkou cti PLR a spechybněním její suverenity. Dáváme proto své sdělení na vědomí nejen příslušným čs.orgánům, ale také generálovi Jaruzelskému, který vystupuje jako garant polské nezávislosti.

V Praze 30.6.1989

*

Sdělení č.1039 (Rozsudek nad Barboreou Rosendorfovou potvrzen)

Senát městského soudu v Praze za předsednictví JUDr.Jaroslava Novotného ve veřejném zasedání konaném dne 22.června 1989 zamítl odvolání herečky Báry Štěpánové (občanským jménem Barbory Rosendorfové) a rozsudek obvodního soudu pro Prahu I potvrdil. Jak jsme již informovali (viz sdělení č. 899, 960, 997 a 1031), byla

Barbora Rosendorfová po původním plném zproštění viny na základě odvolání prokurátora odsouzena pro tr.čin útoku na státní orgán a orgán společenské organizace podle §154/2 tr.z. k peněžitému trestu 1500 Kčs. Připomínáme, že Barbora Rosendorfová byla odsouzena v souvislosti s nezávislou manifestací 20.října 1989.

V Praze 11.7.1989

*

Záležení č.1040 (František Stárek a Iva Vojtková odsouzeni)

Senát okresního soudu v Četech u Orlických hor za předsednictví JUDr. Jany Faifrové v hlavním líčení, které se konalo ve dnech 26. až 28. června 1989, uznal vinným Františka Stárka, signatáře Charty 77 a aktivistu undergroundu spácháním trestného činu pobuřování podle §100/la,3a tr.z. a Ivu Vojtkovou pomocí k trestnému činu pobuřování podle §10/1c k §100/la,3a tr.z. Františka Stárka odsoudil k trestu odnětí svobody v trvání dvou a půl roku v II.BVS, k trestu propadnutí věci - zařízení k výrobě Voknovin a Vokna a písemnosti - a k ochrannému dohledu po vykonání trestu v trvání dvou let; jeho snoubenku Ivu Vojtkovou, matku dvou nezletilých dětí, odsoudil k dvaceti měsícům odnětí svobody s podmíněným odkladem na dva roky. Oba obžalovaní se očekávali, prokurátor si ponechal lhůtu na rozhodnutí.

Jak jsme již informovali (viz záležení č.935, 955, 978, 1020 a 1033), Fr. Stárek se měl uvedeného tr.činu dopustit tím, že "z nepřátelství k socialistickému společenskému systému a státnímu zřízení" v bytě Ivy Vojtkové i jinde vyhotovoval a na cyklostyly rozenořoval časopisy Vokno a Voknoviny, které pak rozesíroval. Obžaloba rovněž poukazovala na to, že zejména ve Voknovinách (které jsou přijetě nepřátelstější než Vokno), byla "uveřejňována záležení takových skupin, jako je Charta 77, VONS i dalších" a na styky Fr. Stárka se zahraničím, konkrétně s Janem Palcem, Pavlem Tigridem, Milanem Kubesem a Ivanou Šustrovou. Dva ze svědků odmítli vypovídат o tom, že původní výpověď, která byla učiněna před vyšetřovatelem StB mjr. Kváčem, byla vynucena jeho psychickým nátlakem. Jedna svědkyně svou výpověď opravila. Soud hrubě porušil ustanovení trestního řádu tím, že přes námítky obhajoby připustil jako důkaz zprávu Federálního úřadu pro tisk a informace, již nahradil řádný znalecký posudek. Návrh obhajoby, aby soud vyslechl pracovníka FÚTI, který tu byl tendenční zprávu o časopisech Vokno a Voknoviny spracoval a jehož jméno bylo při hlavním líčení utajeno, soud zamítl. Prokurátor ve své závěrečné řeči citoval z obou mezinárodních paktů a heselských ujednání vždy te ustanovení, podle nichž mohou být práva osuzená zákony jednotlivých semí. Vyvodil z toho, že "státy jsou suverénai a v naší republice platí naše zákony". Obhájce obžalovaných, dr. Rulík, sice připustil, že Fr. Stárek vydával tiskoviny bez státního souhlasu, ale zároveň přesvědčivě dovozdil, že tuto činnost nelze považovat za pobuřování. Prohlásil, že tento čin souvisí s politickou situací, která se nění, a zdůraznil, že rovněž podle názoru člena Výboru čs. veřejnosti pro lidská práva a humanitární spolupráci Zbyňka Vokrouhlického není v zákoně právní normě jasně řečeno, co je to pobuřování, a že záleží na orgánech činných v trestním řízení, především pak na soudcích, jak takovou činnost hodnotit. Zamýšlel se rovněž nad tím, zda případný odsuzující rozeсудek obstejí v čase. Uvedl jako příklad, že posárně nadávce hájil klientku, která se dopustila tr.činu pobuřování tím, že se kriticky vyjadřovala o Brežněvovi. Zmínil se i o akademiku Sacharovovi, který byl označován za nepřítele, a dnes je poslancem Sjezdu lidových poslanců. Uvedl, že se v obžalobě slova "nepřátelský" a "protisocialistický" vyskytují 24krát, aniž by bylo vysvětleno, co vlastně znamenají. Konstatoval, že podle ustanovení vídenského dokumentu mají státy usudňovat tříení jakýchkoliv názorů. Tento závazek je ve zřejmém rozporu s obžalobou.

Odsouzení Fr. Stárka a I. Vojtkové je v příjemném rozporu s mezinárodními dohodami, k jejichž dodržování se čs. vláda zavázala. Je to jeden z řady útoků na nezávislost a nezávisle jednající občany, který má zastrčit ostatní aktivisty.

V Praze 11.7.1989

Příloha: Závěrečná řeč Františka Stárka

Checi říct jen několik slov, která se netýkají té činnosti projednávané tímto soudem. Z projevu pana prokurátora zavál ledový vítr studené války. Nejtěžší o dalším politickém vývoji nerozhodují prokurátoři a majori Státní bezpečnosti.

Těm se může podařit jen na čas blokovat pozitivní společenský vývoj. Občané budoucího evropského domu by se jistě divili vyšetřovnám, v nichž stojí sochy Stalina. O nejistotě představitelů byrokratické moci svědčí te, že posudek Federálního úřadu pro tisk a informace byl podepsán nečitelně a tudíž anonymně. Velmi mě urazí, že souburžka z národního výboru, která zde vystoupila jako svědkyně a která se poheršovala nad Voknovinami, mi nenapsala, jak původně chtěla, protože my jsme na dialog připraveni. Ne však dialog skrze mříže a estuaty drát. Jsou mi přičítány k této karikatury přestavby, které Voknoviny otiskly. Já však považuji za nejhorší karikaturu přestavby tento proces. Nejvíce ze všeho bych si přál, aby probíhající vlna politických procesů byla již v této zemi poslední.

*

Sdělení č.1041 (Zásah StB proti kolektivu mluvčích Charty 77)

Proti účastníkům schůzky kolektivu mluvčích Charty 77, která se měla konat 24.6.1989 odpoledne, zasáhla Státní bezpečnost a řešitnáct z nich zadržela. Jde o Václava Bendu, Rudolfa Berezu, Stanislava Devátého, Miloše Hájka, Tomáše Hradíčka, Marii Hromádkovou, Bohumíra Janáčka, Martu Kubišovou, Ladislava Lise, Jana Litomíského, Jiřího Marka, Denu Němcovou, Jaroslava Šabatu, Jana Šternu, Petrušku Šustrovou a Petra Uhla. Zadržení byli příslušníky StB vyslýcháni jednak na schůzku kolektivu mluvčích, jednak na petici Několik věc. Vyslýcháním bylo vysloveno varování, že pokud budou pokračovat v činnosti, budou postiženi podle č. zákona. Byly u nich také provedeny nezákonné osobní prohlídky, při nichž jim byly odňaty různé písemnosti, včetně posvánek na oslavy státních svátků Kanady a USA.

Mezi 19. a 21. hodinou byla většina zadržených propuštěna, mimořádě i účastníci (J.Šabata, J.Marek, R.Bereza a T.Hradíček) byli přinuceni odcestovat. Stanislav Devátý a Petr Uhl byli převezeni do cel předběžného zadržení v Konviktské ulici v Praze, kde byli zcela nezákonné drženi do dalšího dne odpoledne. Důvod jejich zadržení jde příslušníci StB odmítli sdělit - zdůvodnili jej pouze poukazem na §23 zákona o SNB, který říká, že příslušníci SNB jsou za účelem provedení potřebných služebních úkonů oprávněni zajistit každého, kdo výtržnostní nebo jiným nepřistojným chováním narušuje veřejný pořádek. Během 24 hodin zadržení P.Uhla a S.Devátého neproběhl žádný úkon.

Zadržení řešitnácti účastníků schůzky mluvčích považujeme za zcela nezákonné. Je to další z řady důkazů nepravdivosti proklamované demokratizace č.spoletnosti.

V Praze 11.7.1989

*

Sdělení č.1042 (Trestní stíhání proti Stanislavu Devátému rozšířeno)

Dne 26.6.1989 vyšetřovatel KB StB v Brně JUDr.mjr.Jan Dominek obvinil Stanislava Devátého, signatáře Charty 77 a člena VONS z tr.činu ztěžování výkonu pravomoci veřejného činitelů podle §156a tr.z. a útoku na veřejného činitela podle §156/2 tr.z. Prvního tr.činu se měl S.Devátý dopustit tím, že "při příležitosti prvnájové manifestace byl ve skupině osob, se kterými provolával hlasa schopná narušit slavnostní atmosféru manifestace, přičemž odmítl prokázat svoji tetožnost orgánům SNB a [...] neuposlechl výzvy k následování příslušníků SNB, přičemž se pak dále svému předvedení bránil pasivním způsobem, [...] lehal si na zem a tento odpor mohl být překonán vynesením". Druhého trestného činu se měl dopustit tím, že "dne 1.5.1989 a 2.5.1989 v CPZ č.19 v Konviktské ulici v Praze hrubým způsobem urázel službu konající příslušníky SNB". Stanislav Devátý je nyní tedy stíhán jednak pro uvedené dva trestné činy, jednak pro tr. čin pobuřování podle §100/1a, za tr.z., jehož se měl dopustit v souvislosti s dvěma písemnostmi SPUSA (viz naše sdělení č.963, 976 a 987). Připomínáme, že podezření ze spáchání tr.činu ztěžování výkonu pravomoci veřejného činitela a útoku na veřejného činitela, byl S.Devátému vysloveno již 19.května 1989, v den jeho propuštění a vazby. Původně byl S.Devátý za účast na prvnájové manifestaci stíhán pouze pro přečin proti veřejnému pořádku spolu s dalšími účastníky, v jejichž případu však bylo řízení - díl na Jana Hazu a Vladimíra Trnku - zastaveno (viz sdělení č.1034).

V Praze 11.7.1989

*

Edelení č.1043 (Trestní stíhání Ladislava Nováka)

Vyšetřovatel okresní prokuratury v České Lípě JUDr. Zbyněk Trojan zahájil dne 21.6.1989 trestní stíhání proti signatáři Charty 77 a členu NMS Ladislavu Novákovi, nar. 21.2.1968, trvale bylém Trenčín, Žilinská 642, přechodně v Praze 3, Malostranská 51. Ladislav Novák je obviněn z trestních činů ústoku na veřejného činitele podle §156/2 tr.z., výtržnictví podle §202/1 tr.z. a hanobení národa, resy a přesvědčení podle §198 b) tr.z. Uvedených trestních činů se nášl dopustit dne 8.5.1989 kolem 22.hodiny ve Skalici v okrese Česká Lípa na nepovolené tanecní zábavě hrubým a neslušným chováním, kdy údajně v podnáplém stavu "se choval výtržnicky, vykřikoval hanlivá slova na adresu příslušníků VB včetně hanobení skupiny obyvatel pro jejich vztah k socialistickému zřízení". L.Novák podal dne 29.6.1989 proti tomuto učesení stížnost. Zábavy ve Skalici se zúčastnil, ale popírá, že by neuváděných trestních činů dopustil. Snášíl se naopak při zákroku jednotky VB účastníky zábavy mírnit. Byl potom sedmi příslušníky VB odvezén na MO VB v Novém Boru, kde ho příslušníci SSB podrobili osobní prehlídce a vyslychali ho na nezávislé iniciativy. Ve tři hodiny ráno jej převezli na záchytnou protialkoholní stanici, odkud byl po vyšetření propuštěn s tím, že podnapilý není.

Ladislav Novák byl jedním ze čtyř zadržených dne 19.6.1989 při korzu za lidská práva v Praze. Zahájení trestního stíhání dva dny po jeho zadržení na korze pro účast na tanecní zábavě začátkem května je zjevným pokusem státních orgánů kriminalizovat jednání jednoho z členů NMS.

V Praze 11.7.1989

Několik vět

První měsíce roku 1989 znova a jasně ukázaly, že i když se současné československé vedení velmi často zaklíná slovy "přestavba" a "demokratizace", ve skutečnosti se dost zoufale vzpírá všemu, co demokracii vytváří nebo co ji slespoň vzdaleně připomíná. Petice a iniciativy občanů, které samo neorganizovalo, označitá jako "nátlakové akce"; odličné politické názory odsuzuje jako "antisocialistické" a "nepřátelské"; pokojná lidová shromáždění rozhání; do přípravy nových zákonů nedovoluje veřejně mluvit.

Tytéž měsíce však zároveň ukázaly, že občanská veřejnost se už vymaňuje z letar-

gie a že stále více lidí má odvahu veřejně projevit svou touhu po společenských změnách.

Pohyb ve společnosti se tak začíná stále pováklivěji srážet s nehybností moči, roste společenské napětí a začíná hrozit nebezpečí otevřené krize.

Takovou krizi si nikdo z nás nepřeje.

Proto vyzýváme vedení naší země, aby pochopilo, že nadešel čas ke skutečným a důsledným systémovým změnám a že tyto změny jsou možné a mohou mít úspěch jen tehdy, bude-li jim předcházet vakuťka svobodná a demokratická diskuse. Prvním krokem k jakýmkoli smysluplným změnám, novou ústavou počínaje a ekonomickou reformou konče, musí být tedy zásadní změna společenského klimatu v naší zemi, do kterého se musí vrátit duch svobody, důvěry, tolerance a plurality.

Podle našeho názoru je k tomu třeba:

- 1) Aby byly okamžité propuštění všichni političtí vězňové.
- 2) Aby přestala být omezována svoboda shromážděvací.
- 3) Aby přestaly být kriminalizovány a pronásledovány různé nezávislé iniciativy a začaly být konečně chápány i vládou jako to, čím v očích veřejnosti už dálno jsou, totiž jako přirozená součást veřejného života a legitimní výraz jeho různorodnosti. Zároveň by neměly být kladený překážky vznikání nových občanských hnutí, včetně nezávislých odborů, svazů a spolků.
- 4) Aby byly sdělovací prostředky i veškerá kulturní činnost zbaveny všech forem politické manipulace a předběžné i následné skryté cenzury a otevřeny svobodné výměně názorů a aby byly legalizovány sdělovací prostředky, působící dosud nezávisle na oficiálních strukturách.
- 5) Aby byly respektovány oprávněně požadavky všech věřících občanů.
- 6) Aby byly všechny chystané i uskutečňované projekty, které mají natrvalo

změnit životní prostředí v naší zemi a předurčit tak život budoucích generací, neodkladně předloženy k všeobecnému posouzení odborníkům i veřejnosti.

Tl. Aby byla zahájena svobodná diskuse nejen o padesátych letech, ale i o Pražském jaru, invazi pěti států Varšavské smlouvy a následné "normalizaci". Je smutné, že zatímco v některých semích, jejichž armády tehdy do československého vývoje zasáhly, se dnes už o tento téma začíná věcně diskutovat, u nás je stále ještě velké tabu, a to jen proto, aby nemuseli odstoupit ti lidé z politického a státního vedení, kteří jsou odpovědní za dvacetileté upadání všech oblastí společenského života u nás.

Každý, kdo souhlasí s tímto stanoviskem, může je podpořit svým podpisem.

Vládu vyzýváme, aby s ním naložila tak, jak je dosud zvyklá s nepochodlnými názory nakládat. Zasadila by tím osudnou ránu nadějím, jimž jsme vedeni, totiž nadějím na skutečný společenský dialog jako jediné možné východisko ze slepé uličky, v níž se dnes Československo nalézá.

Signatáři patice se mohou obrátit na jednu z následujících adres:
Stanislav Devátý, Revoluční 1285-byt 312, 760 01 Gottwaldov
Václav Havel, Engelsovo nábřeží 78, 120 00 Praha 2
Jiří Křížan, Návratilova 16, 110 00 Praha 1
Saša Vendra, Trojanova 1, 120 00 Praha 2

Volby v NDR

V pátek 7.7.1989 se konalo u příležitosti sněmu (synodu) evangelické církve NDR v Tomášském kostele v Lipsku Alternativní fórum, na němž bylo kritizováno porušování lidských práv v Rumunsku, Československu a NDR. Znovu se tam hovořilo také o tom, jak oficiální místa NDR zfalšovala výsledky letošních komunálních voleb. Poprvé od vzniku NDR prováděly občanské skupiny, působící při evangelické církvi, kontrolu volebních výsledků, jak to umožňuje velební zákon. V mnohých volebních místnostech nebyla však jejich účast připuštěna, v dalších případech zasáhla Stasi (=StB), která zadřízovala známé aktivisty buď preventivně nebo přímo u volebních místností. V den voleb potlačila Stasi brutálně manifestaci v Lipsku, kde se v 18 hodin, kdy volby skončily, shromázdilo 500 až 800 občanů, protestujících proti nezákonnému volebnímu praktikám. Asi 100 účastníků manifestace bylo předvedeno na policejní oddělení. O měsíc později byla násilně potlačena i další manifestaci, pořádaná proti nezákonnému postupu při volbách, resp. proti zfalšování jejich výsledků. Vzhledem k protiprávnímu počinání některých volebních komisí a zásahům Stasi nejsou k dispozici celkové skutečné počty neplatných a záporných hlasů jakož i počet těch, kteří se k volbám nedostali vůbec. Částečné výsledky však zcela jasně prokazují, že výsledky voleb byly zfalšovány. Tak např. v Drážďanech-městě byly zachyceny výsledky ve 227 z 444 volebních obvodů, v nichž volilo 111 120 občanů poslance do městského zastupitelství (=drážďanského národního výboru), resp. 103 104 občanů poslance do obvodních zastupitelství (=jednotlivých obvodních národních výborů drážďanských čtvrtí). Celkový počet oprávněných voličů v Drážďanech-městě byl 395 000. Podle oznámení vedoucích volebních komisí v kontrolovaných volebních místnostech byl celkový počet záporných hlasů 12 827 při hlasování do městského zastupitelstva a 11 893 při hlasování do obvodních zastupitelstev. Oficiální údaje, zveřejněné tiskem, byly pro cele město, tedy pro téměř čtyřnásobný počet voličů, pouhých 9751 resp. 9735 záporných hlasů. V Jeně zjistili nezávislí aktivitáři 1245 záporných hlasů ve 46 volebních místnostech, zatímco oficiálně bylo uvedeno 1290 ve všech 150 místnostech; v Erfurtu zjistili 660 záporných hlasů v 63 kontrolovaných volebních místnostech, zatímco oficiální údaj je jen 413 ve všech 201 místnostech; ve Výmaru v 32 volebních místnostech bylo 1350 záporných hlasů a státní údaj je 1037 v 61 volební místnosti. V Postupimi bylo z 41 007 kontrolovaných odevzdaných volebních lístků 3 278 záporných, zatímco oficiálně bylo oznámeno, že záporných hlasů bylo pouze 1 599 z celkového počtu 107 474. Podobně byly zfalšovány výsledky v Berlíně a dalších městech. Také procento účasti bylo značně nižší, než uvedly úřady. Tak např. v Jeně byla v 55 ze 145 místností účast 95,61%, oficiálně pro všechny 145

místnosti uvedeno 99,01% a v Berlíně-Wedensee byla v 66 sledovaných místnostech z celkového počtu 67 účast pouhých 63%, zatímco oficiální údaj je 96,4% pro všechny volební místnosti.

Církevní vedení obdrželo v průběhu května i později mnoho dopisů o zhlášování výsledků volub a porušování zákona při volbách. Církevní rada zveřejnila dne 3.6. prohlášení, v němž vyjadřuje zneapojojení nad rozporem mezi skutečností a vyhlášenými volebními výsledky a v němž požaduje, aby podvody byly vyšetřeny. Státní a stranické vedení RDR se však k námítkám evangelické církve nevyjádřilo a jakoukoliv publicitu celého konfliktu potlačuje. Proto se dne 7.7. v lipském Tomášském kostele ozvaly znova klasy, požadující nápravu. Tato kritika jakož i účast mnoha tisíců nezávislých aktivistů při kontrole volub je jednou ze známek probouzející se občanské společnosti v NDR.

T.A.

Dvě brožury o nezávislých skupinách

Výalo pro vnitrostranickou potřebu

Tak je označen materiál, který v březnu 1989 vydařlo oddělení propagandy a agitace ÚV KSČ. Aktuální politické informace nesou podtitul "Nezávislé iniciativy" v ČSSR. 54 strany brožurky formátu A6 víc než výmluvně dokládají stále více rostoucí izolaci dnešního stranického vedení a jeho neschopnost pochopit a adekvátně reagovat na domácí společensko-politické klima a vyrovnat se s politickým vývojem v SSSR a zemích našich socialistických sousedů.

Nesourodé pospojování poloprávd, citátů vytržených z obsahově různých kontextů, pod jazyk výběr životopisních údajů u jednotlivých osobních charakteristik, které se často opírají o doslova ocitované "neprůstřelné" ustanovení z trestního zákoníku, - to jsou prostředky, jimiž autoři této aktuality nezřídká dezinformují, než informují. Vypovídají spíše o nízké odborné úrovni autorů brožury a jejích nekleslých osobních kvalitách. Neserióznost úmyslu těch, kteří rozhodovali o vydání této aktuality, a místy až zavilá zasázenost autorského upracování znevily původní závěr možnosti skutečné kritické analýzy stávajících iniciativ, které v tomto ohledu - zejména pak Charta 77 - samy o sobě poskytly a ještě poskytují dostatek kritického materiálu. Iel, zůstal nevyužit a brožurka se tak stala vlastně jakousi v uvozovkách reklamou těm iniciativám a jménům s nimi spojených, která autoři nedokázali prakticky nic jiného, než je na každé stránce jen a jen očerňovat a staronově charakterizovat jako třídní nepřátele.

V brožuře se objevuje zhruba 250 jmen osob, "kteří jsou otevřenými nepřáteli socialismu aktivně usilujícími o jeho destabilizaci" atd. Z toho počtu zmiňují autoři asi dvacet emigrantů a několik zahraničních osobnosti. Uvedeni nezástupcem ani holandská královna Beatrix či J.S.Whitehead, bývalý náměstek ministra zahraničních věcí USA.

30 osobních charakteristik věnují autoři "náčterým exponentům tzv. nezávislých iniciativ". Uvádějí je v závěru této vnitrostranické "informace" a korunují tím svůj výplod pile a ducha. Kupříkladu tvorbu Václava Havla vyřídili takto: "[...] Jeho básnické sbírky nikdo nevydával, nebyl o ně zájem. Havel se proto rozhodl prosadit se jiným způsobem. [...] Jeho hry jsou uváděny na západních jevištích i v rozhlasových studiích, mj.proto, aby byla dokázána životaschopnost tzv. druhé kultury v ČSSR, která je stavěna proti tzv. kultuře oficiální. V roce 1969 obdržel rakouskou státní cenu za evropskou literaturu, v roce 1968 a 1970 americkou cenu za divadelní inscenace. V roce 1986 mu byla udělena cena Erasma Rotterdamského. Jeho udělení mělo především zvýšit Havlovu 'popularitu'."

V brožuře se dále piše o dvaceti nezávislých iniciativách. Nejvíce pozornosti - jednu šestinu z celkového rozsahu - upínají autoři k Chartě 77, která podle nich stála u venku dalších nezávislých iniciativ. O cílech a podstatě Charty 77 neuvádějí nic nového, resp. co by již dříve nebylo známo z pověstních kampaní Rudého práva. "[...] Stejně jako v roce 1968 se jedná o rozbití politického, hospodářského, kulturního i obranného uskupení socialistických sení a tím dosažení změn na politické mapě světa [...], restauraci kapitalismu, likvidaci podstaty socialismu, otevření prostoru pro beztretné pomluvání, fiktifikaci a dezinformaci" atd. O samotných chartistech se autoři publikace ironí osudu

vyjadřují tak, jak lze v podstatě hodnotit minulá desetiletí mocensky uplatňovaného monopolu a diktátu právě komunistické strany s tím, že do citované pasáže si za "my, chartisté" dosadné my, komunisté. "[...] My, chartisté, vyslovujeme svůj názor, svůj postoj k určitém záležitostem. Odmitáme jakékoli důvody, proč to či ono není okamžitě či vůbec splnitelné. Náš názor je příkazem, o němž nelze diskutovat. Naše minulé vyslovované 'z přesvědčení a víry', nemusí být podloženo žádoucími fakty a argumenty. Je zde, existuje. Je absolutně pravdivé, neboť se zrodil"

lo v našich klavárách. Ze odporuje skutečnosti? Naopak, to skutečnost odporeje tomu, co si myslíme a v co věříme."

O nic lépe nedopadá ani VONS, který esse "sleduje pomluvání ČSSR, státních orgánů, Justice, bezpečnostních složek" a propagandistickou parlou, že "vydává v průběhu roku desítky 'sčítání o porušování zákonnosti a práva v ČSSR'. Kada z nich je záměrně konstruována, ostatní fakticky vypovídají o tom, že v zahraničí by byly za obdobnou činnost vymězeny daleko vyšší tresty, neboť mnohé naše sáhony jsou liberálnější než v zemích, které se rády chlubí svou 'demokracií a svobodami' [...]."

U HNS se autoři zase blýsknuli závěrem, že "[...] všeobecné 'odmítnutí ideologii' je nomádo proti tomu, aby byl odhalován imperialismus."

Takto bychom mohli pokračovat v ilustraci podobného myšlenkového člendriánu a ve výčtu celé řady věcných chyb prakticky od první do poslední stránky brožury. A akademinky jmén Kovtan (Jiří Kovtan), Rotrekel (Zdeněk Rotrekel) vypovídají o lejdací a kulturním ignoranstu autorů publikace.

Smutnější je, že se zde lze setkat i s určitým druhem ideologické nefrofobie, která číslí z řádku, zabývajících se "Patočkovou elitářskou koncepcí postavení intelligence ve společnosti, [...] jeho filozofické eseje a další díla jsou v centru pozornosti česantikomunistické emigrace". Anebo pro ambu "politickou orientaci na demokracii ossarykovského typu a fundovaném operováním metodami boje proti komunismu, kterými mají (romouněj chartisté) podle Václava Černého přiblížit Chartu 77 k těm občánkům v naší společnosti, kteří nejsou v základu politicky obeznámlí se situací ve světě a s programem vytyčovaným v politické linii KSČ [...]" atd.

Nicméně jsou víc idealistické než realistické cíle a přání autorů publikace a jejich stranických nadřízených vyjádřené v publikaci tázem: "Politika našeho státu je jednoznačná. [...] Přestavba a demokratizace vyžaduje mj. uplatňovat socialistický pluralismus názorů, rozvinout široký dialog se věření, kdo stojí na platformě socialismu. [...] Je to Komunistická strana Československa, kdo k takovému dialogu vyzývá, otevírá pro něj prostor a také takový dialog vede."

O tom, kam směřuje přirozený společenský a politický pohyb za dané vnitropolitické situace v naší zemi, svědčí konečně suché a jedno z mála věcných konstatování uvedených v této aktualitě hned v jejím samotném úvodním předznamenání: "Na počátku roku 1987 existovaly čtyři 'nezávislé iniciativy', na konci roku 1988 jich bylo dvacet. Jen v posledním čtvrtletí roku 1988 se konstatuje pět nelegálních struktur a vytvářejí se další."

-chr-

O nezávislých iniciativách v Československu

Začátkem července vysla v samizdatovém nakladatelství Reprint Xerox práce Jiřího Gruntoráda O nezávislých iniciativách v Československu. 27 číslovaných stran této brožury formátu A6 přináší věcnou a výtvarnou informaci o nezávislých iniciativách, výborech, jejich prohlášeních a programech a jejich další publikační činnosti. J. Gruntorádovi se je podařilo zachytit a spracovat i přes dlouhou vydavatelskou lhátku této brožury, se kterou se při její přípravě musel náležec vyrovndávat; o tom svědčí také kratičká vydavatelská poznámká na konci této publikace, zaznamenávající dalších deset nezávislých iniciativ, které vznikly během tisku - za necelé tři měsíce, od začátku dubna do poloviny června t.r. Brožura dále obsahuje adresy hlavních představitelů, popř.mluvčích dvaceti nezávislých iniciativ a výborů.

V samizdatu nově vydlo...

Lidové noviny č.5, roč.2, květen 1989, 24 strany A4
obsahuje mj. reportáž z 1. máje na Václavském náměstí, medailon Oty Veverky, rozhovor s Jiřím Křížkem, podpisy pod petici "iniciativa vědeckých pracovníků".

Lidové noviny č.6, roč.2, červen 1989, 26 stran A4
měsíčník přináší mj. článek k devadesátinám kardinála Františka Tomáška nazvaný "Vzpomíte se...", glosu Jiřího Dienstbiera Lidická dímečno učenou v Paříži, rozhovor s Michaelm Kocábem: "Vyhlásit boj vlastnímu strachu", článek Jiřího Vančury o vystoupení Andreje Sacharova na ejesdu poslanců SSSR pod titulem - Andrej Dmitrijevič Liebknecht, medailon politického vězně Petra Hauptmanna a další.

Ekolesický bulletin č.14, červen 1989, 59 stran A5
měsíčník s pravidelnými rubrikami, s nichž seznámenáváme v rubrice Ekologie krajiny ohlasy Petra Kužvarta a Zbyňka Petráčka na článek RP z 13.4.1989 "Kdo chce zároveň odborně v politické?", dokument - petici vládám Rakouska a ČSSR k radioaktivitě, zprávu o výsledcích podpisové akce za vyhlášení národního parku Pedenajsko, otevřený dopis Pavla Křivky a Petra Kozánka předsedovi vlády ČSSR.

Křesťanské obzory č.12, roč.2., 15.6.1989, 29 stran A4
čtrnáctideník obsahuje mj. básen K.D.Lutinova Otroci, rozhovor o desiletí duchovní obnovy národa podle sdělení poradců kardinála Tomáška, projev A.Solženycyna při převzetí Templetonovy ceny.

Knihovna Křesťanských obzorů svazek č.10
vydává sborník dokumentů z let 1988-1989 k devadesátinám kardinála Františka Tomáška.

Brněnský bulletin NMS-IDS, č.3, květen 1989, nepaginováno
zveřejňuje podpisy dalších signatářů NMS, informaci o besedě o Chartě 77 a jiných neformálních iniciativách, rubriku Ze soudních síní a jiné informace.

Voknoviny č.15, 11 stran A4
rozsáhle informují o Františku Stárkovi a dalších trestně stíhaných aktivistech nezávislých iniciativ, o protestním pochodu kolem Turnova, nezávislých kulturních akcích. Přílohu tvoří petice za propuštění Františka Stárka.

CÍH č.2, červen 1989
spravedaj čs.skautů a skautek přináší úvodník Lásila Nagye Skouting pluje proti proudu, nedokončený rozhovor s Václavem Havlem, zamyšlení Česká mládež a fašismus a další materiály.

Staroplzeňský Atasé č.2, 3 strany
nezávislé noviny pro Starý Plzeň obsahují drobné lokální informace, kritickou glosu k článku RP z 14.6.1989 Demokracie není anarchie.

Revue 88, vánoční příloha č.1, 31.12.1988, 46 stran A5
nezávislá vysokoškolská revue pro neformální iniciativy a kulturní aktivity mládeže a rubrikami - Poznámky - Úvahy - Recenze - Polemiky - zveřejňuje mj. materiál nazvaný Archív studentského hnutí z celostátní konference vysokoškoláků v Praze 1965, medailony Jaroslava Butky, Vlastimila Třešňáka, rozhovor s prof.N.Jelinkou o Masarykově společnosti, ze života sovětské mládeže - komunistické procesy 1937-1938 a další.

Revue 88, májové číslo - 30.5.1989, 32 stran A5
obsahuje mj. otevřený dopis redakce Revue státním orgánům, společenským organizacím, občanským iniciativám a sdělovacím prostředkům, dokumenty o represích proti vydavatelům této revue, stanovy nezávislého studentského svazu v Polsku.

Bulletin NMS-IDS, č.8, duben 1989, 18 stran
obsahuje mj.dopis člena ČSMV Ivana Fialy aktivistovi NMS Janu Svobodovi, informace o tehdy vězněné Janě Petrově, zprávu o trestním stíhání St.Rittera, seznam nových aktivistů NMS (k 23.4.1989 jich bylo celkem 281), informace o odpěračích a odpírání z Jugoslávie, Kecka a Izraele.

Krátká správy
(použito zpráv VIA)

Vykonstruované spojování údajné záškodnické činnosti s nezávislými skupinami

Koncem června a začátkem července byla vydána prohlášení federálního ministerstva vnitra o objasnění série pořádku průmyslových objektů v letech 1986-87 a vrahů 17letého J.H., která má se záškodnickou činností souvisej. Pachatele těchto činů - mladí lidé okolo 20 let - jsou stíhaní již od r.1987 a jsou ve vazbě. Podle prohlášení MV byla tato fašistická skupina "wehrwolff" řízena a organizována čtyřmi muži, kteří byli obviněni a uvářeni do vazby nyní - 29.6.1989. Podstatné na vše je, že podle zluvního MV mají "blízký vztah k tzv. nezávislým iniciativám, které jsou známé svou antisocialistickou činností". Agentura VIA zjistila vlastním šetřením, že Antonín Gegler a jeho společníci, údajně pachatelé pořádku, neměli žádné styky s nezávislými iniciativami. Čtyři nové zadržení, kteří jsou rovněž obviněni z trestného činu záškodnictví a jinž rovněž hrozí trest odnětí svobody v trvání 12-15 let nebo trest smrti, jsou: 36letý čerpač vody Jakub Dubský, absolvent filosofické fakulty z Prahy, 44letý dělník Jan Gregor z Neratovic, vícekrát trestaný pro kriminální trestnou činnost, 38letý Julius Nasek z Libčicova, invalidní důchodce a 41letý kapitán ČSLA Josef Němec, učitel bojové přípravy na střední vojenské hudební škole v Roudnici nad Labem. Prokázány jsou pouze styky Gregora a Naske, je pravděpodobné, že Dubský a Němec se s ostatními ani neznali. Obvinění této čtveřice z části na záškodnictví je v jejich okolí považováno za nevěrohodné. Za vykonstruované je pak považováno neřízení z "blízkého vztahu k nezávislým iniciativám". Nikdo ze čtyř nedávno uvězněných není signatářem Charty 77 nebo účastníkem či aktivistou jiné nezávislé iniciativy. Nejvíce se podařilo zjistit o Jakubu Dubském, který je synem signatářů Charty 77, filozofa Ivana Dubského, žijícího v Praze, a Ireny Dubské, která je od roku 1968 manželkou Zdeňka Hlynďáka, a nyní žije od roku 1977 ve Vídni. Při domovní prohlídce prováděné v bytě otce Jakuba Dubského bylo odhaleno 17 položek, které k jakékoliv záškodnické činnosti nebo násilné činnosti nemají žádný vztah. Jde o dva pací stroje, fotografie, korespondenci a různé publikace, mezi jinými i brožuru od Jana Patočky Osobnost a dílo p. o Cyrilometodějský kalendář z roku 1988 s obálkou, na níž je kresba Alfonsa Muchy. Otec Jakuba Dubského, PhDr. Ivan Dubský, vydal dne 30.6. prohlášení, v němž označuje obvinění svého syna z podněcování, řízení a organizování záškodnické činnosti za absurdní a neomyslné.

V prostředí nezávislých iniciativ se všechně soudí, že pachatelé trestních činů záškodnictví, pokud k němu skutečně došlo, jsou uměle spojováni s činností nezávislých skupin, a to proto, aby tato činnost byla v očích veřejnosti zdiskreditována.

Setkání na polsko-čes.hranici

Dne 25.6 se na polsko-čes.hranici setkali zástupci nezávislých iniciativ a hnutí obou zemí. Informovali se navzájem o tom, co podstatného se děje v Polsku a Československu, projednávali mnoho věcí, které obě strany považují za důležité, a konkretizovali několik společných akcí a projektů. Mezi nimi jsou:

1) Přehlídka nezávislé čs.kultury v kontextu duchovní situace střední Evropy, která se má konat ve Vratislaví od 3. do 5.11.1989;

2) Akce zaměřené proti výstavbě koksoárny ve Stonavě na severní Moravě a nové České boudy a Lanovky na Slezsku.

Účastníci se nadále shodli na tom, že budou trvale protestovat proti trestnímu stíhání Petra Pospíchalá, který je stíhaný mimo jiné za své pracovní styky s polskou odborovou organizací Solidarita, a proti věznění těch, které současný čs.režim zdalek neřízení za to, že se svobodně politicky a kulturně projevují. Účastníci setkání vyjádřili své rozhodčení nad policejním zásahem proti schůzce kolektivu mluvčích Charty 77 dne 24.6., který znevěřnil několika přátelům na toto setkání přijet. Polští účastníci byli šokováni správou o brutálním teroristickém útoku čs.policie na Petra Plesáka a Václava Zufana. Schůzka na čs.-polšté hranici trvala několik hodin a byli na ní přítomni mezi jinými: Grzegorz Braus, Joanna Czarnecká, Ján Čarnogurský, Karel Freund, Václav Havel, Jan Chudomel, Zbigniew Janas (poslanec Sejmu PLR), Miroslav Jasieński, Andrej Krob, Ivan Lamper, Václav Matý, Mieczysław Piątrowski, Petr Pospíchal, Jan Ruml, Anna Sabatová, Jáchym Topol, Jan Urban,

Zdeněk Urbánek, Šála Vendra, polská nezávislá fotografická agentura Decant a čs. Originální videojournal.

Setkání zahraničních činitelů s nezávislými aktivisty

Na pozvání zahraničních delegací a hostí se aktivisté nezávislých skupin sešli v poslední době k rozhovorům s politickými činiteli, kteří byli v Československu na oficiálních návštěvách. Slo o setkání s dvěma parlamentními delegacemi, z Austrálie (24.6.) a z Francie (3.7.), o rozhovor s americkým kongresmanem Stephenem Solarzem (8.7.) a konečně o společné večeři s několikasedmadvacátým rozhovorem s rakouským ministrem Erhardem Buskem, který se v Praze účastnil oslav 90. narozenin kardinála Tomáška (30.6.).

Mírové setkání v Budapešti

V Budapešti se ve dnech 1. a 2.7. setkali zájemci o zřízení nezávislého evropského shromáždění pro mír a demokracii. Setkání, které pořádala Síť pro dialog Východ-Západ, se zúčastnili převážně aktivisté mírových hnutí a humanitárních organizací ze zemí západní Evropy a také zástupci nezávislých iniciativ z východoevropských zemí. Účastníci schválili v průběhu setkání mimo jiná také text rezoluce, odsuzující postoj čs. úřadů, které zebranily Jaroslavu Šebatovi a Ruth Formové v účasti na setkání. Rezoluce také vyjadřuje rozhořčení účastníků budapešťského setkání nad odšoufáním vydavatele samizdatového časopisu Vokno Františka Stárka na dva a půl roku vězení. Rezoluce obsahuje rovněž protest proti věznění Petra Cibulky, stíhaného pro šíření nezávislé kultury a proti trestnímu stíhání Petra Pospíšihala; oběma hrozí trest vězení od tří do deseti let.

Budoucí nezávislé evropské shromáždění pro mír a demokracii, bude chtít napomáhat sjednocení Evropy v jeden ekonomicky silný celek, v němž by měla své místo zejména myšlenka důstojného života člověka v souladu s přírodou, a usilovat o postupnou demilitarizaci a sjednocení Evropy. Setkání se mimo jiné zúčastnili: Mary Kaldorová (EHD), Niels Jan Faber (IKV), Julianus Nátralová (FIDESZ), Jan Kavan (Palach Press), Dieter Esche (Síť pro dialog Východ-Západ), Martha Hendersonová (Humanitas), Joane Landyová (Campaign for Peace and Democracy, USA), Jacek Czaputowicz (WIF) a dva českoslovenští zástupci.

Zicky Petra Cibulky

Zpráva ČTK z Rudého práva 7.7.1989 uvádí, že "v tomto týdnu bylo v Brně ukončeno vyšetřování trestné činnosti Petra Cibulky (nar. 1950). [...] Vyšetřování bylo prokázáno, že Petr Cibulka prodal magnetofonové pásky, kazety a písmačky v hodnotě přesahující částku 255 000 Kčs. Prodej pásků a kazet mu vynesl zisk přesahující částku 56 000 Kčs a prodej tiskovin více než 25 000 Kčs."

Pro ilustraci a srovnání uvádíme z Informace hifi-klubům Svazarmu č.2/1983 několik saseb z ceníku přestáčení zvukových záznamů, které provádí český rozhlas a sasy P.Cibulky (blíže viz Infoch 6/89 - článek M.Chadimy: Nežlo o kšeft).

Sazba za přestáčení zvukového záznamu vč. kazety 45 min. 60 min. 90 min.

sazba ceníku	Kčs	164,50	225,-	312,-
sazba P.Cibulky	"	90,-	120,-	150,-

Jan Plačák předsednictvu vlády ČSSR

Dopisem z 30.6.1989 se obrací Jan Plačák na řád předsednictva vlády ČSSR a upozorňuje na přepadení bratra Petra Plačáka 21.6.1989 "čtyřmi civilisty v Královské obře v Praze 7". Ti jej násilně odtrhli do auta a v Křivoklátských lesích za Berounem zabilí a nechali ležet na cestě. Titíž příslušníci řídili následujícího rána v Bartolomějské ulici č.7 ho opět fyzicky napadli.

J.Plačák považuje tyto zákroky příslušníků řídí za několikanásobné porušení zákonnosti a v závěru dopisu příše: "[...] Já nám jsem v minulosti podával mnohé stížnosti na nedůkonalý postup Bezpečnosti vůči mé osobě našim zákonodárným představitelem. Pohádá mi bylo ozámeno, že nepřísluší vládě či FB ČSSR do této věci zasahovat, a že proto bylo má podání postoupeno MV ČSSR, tedy zástupcům těch orgánů, na něž jsem si stěkoval. Tyto orgány mi pak všdy sdělily [...] že je vše v pořádku. Tedy běží, zastřebování a vyhořování bylo povýšeno na zákon. Ptám se proto, kda je skutečná věochina v pořádku?"